

Tisková zpráva

Invaze dokumentů do kin pokračovala i v roce 2011 – premiéru mělo 21 snímků, o 5 více než v roce 2010

Praha, 7. února 2011 – V roce 2011 mělo premiéru v českých kinech celkem 21 dokumentárních filmů, což je o 5 více než v roce 2010. „*Je to samozřejmě velmi pozitivní trend, který pokračuje z minulých let. Na druhé straně ale klesl celkový počet diváků, kteří na dokumenty do kin vyrazili,*“ říká Hana Rezková z Institutu dokumentárního filmu, který systematicky mapuje dokumentární scénu ve střední a východní Evropě a věnuje se podpoře filmových profesionálů z této oblasti. Všechny starší i nové dokumenty vidělo loni téměř 100.000 diváků, což je o cca 60.000 méně než v roce 2010. „*Loni česká kina neměla takový populární dokumentární titul jako Katka režisérky Heleny Třeštíkové, který v roce 2010 měl sám na kontě 117.000 diváků,*“ doplňuje Hana Rezková. Oproti roku 2009 ale v roce 2011 počet návštěvníků výrazně narostl. Nejnavštěvovanějším dokumentem roku se stal film Nickyho rodina s téměř 50.000 diváky, dále Generace Singles (přes 7.000), Vše pro dobro světa a Nošovic (cca 5.000) nebo i již zmíněná Katka (5.000). Nejlepším dokumentem roku 2011 ze všech premiérově uvedených byl na MFDF Ji.hlava i v Cenách české filmové kritiky vyhlášen snímek Martina Marečka Pod sluncem tma, který v Jihlavě získal také cenu Silver Eye udělenou mezinárodní porotou (Luciano Barisone – festival Vision du reel, CH; Claudia Bucher – ARTE, FR; Diana Holtzberg – Film Transit International, USA).

Dokumenty na zahraničních festivalech – velká účast i úspěchy

I v roce 2011 pokračoval pozitivní trend, kdy domácí dokumenty jsou uváděny na řadě zahraničních festivalů – k „nejpilnějším“ patří snímky Katka, Český mír, Nesvatbov a Vše pro dobro světa a Nošovic. K velmi oceňovaným patří také film Jáma režiséra Jiřího Stejskala, který sice nebyl uveden na tolika přehlídkách jako výše uvedená jména, zato ale každá festivalová účast byla provázena udělením ceny – v Polsku, Portugalsku, Estonsku, Lotyšsku či Slovensku. Katka si odnesla zvláštní uznání například z festivalů ve Velké Británii, Německu či Makedonii, Nesvatbov z Německa, Chorvatska či Slovenska.

Podpora Státního fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie - pokles

Podpora ze strany Státního fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie v roce 2011 oproti předcházejícímu roku klesla – z 33 na 23 miliónů Kč, což představuje 18% celkových poskytnutých prostředků. Úspěšnost žádostí u dokumentů činila 60%. Nejvíce fond podpořil výrobu dlouhometrážních dokumentů. „*Procentuální pokles podpory dokumentárních filmů ovlivnila řada faktorů - mimo jiné skutečnost, že v loňském roce se Rada fondu intenzivněji zaměřila na podporu digitalizace kin. Pokles podpory výroby dokumentárních filmů ale určitě nebyl Radou fondu jakkoliv záměrně zamýšlen. Naopak, v posledních letech sílí v procesu jejího rozhodování pozice institucí neodmyslitelně*

spjatých s dokumentárním filmem,“ vysvětluje Tereza Czesany Dvořáková (místopředsedkyně rady). „*Bojím se však, že situace v roce 2012 bude pro celý český filmový průmysl (včetně regionálních aktivit) krušnější, protože, jak známo, zdroje Fondu budou o 150 miliónů nižší než v předcházejících letech,*“ uzavírá.

Dokumentární filmy a Česká televize v roce 2011 – pokles podpory

Při uvádění dokumentárních filmů v České televizi přetrvává trend minulých let – nejvyšší sledovanosti dosahuje cyklus 13. komnata (až 1.200.000 diváků u dílu s Marthou Elefteriadu) nebo pořady věnované konkrétním osobnostem – například nejsledovanějším dokumentem na ČT 1 byl pořad Komici na jedničku s Felixem Holzmannem, na ČT 2 pak Úsměvy českého filmu s Vladimírem Menšíkem (484.000 diváků).

Česká televize zůstává klíčovým producentem i koproducentem dokumentárních filmů. Z dostupných čísel vyplývá, že v roce 2011 její celkový vklad na tzv. nehranou tvorbu dokonce mírně narostl. Přesnější pohled ale ukazuje, že stoupl především objem peněz určených na vlastní výrobu, čímž se také v meziročním srovnání zvýšil počet vyrobených dokumentárních pořadů a dokumentů ze 786 na 950. Obecně však klesly vklady ČT do koprodukcí s nezávislymi producenty a toto omezení se nejvíce dotklo především celovečerních dokumentárních filmů. Dokumenty, které se mohou dostat na plátna kin či na zahraniční filmové festivaly, tak měly v uplynulém roce ze strany ČT výrazně nižší podporu než v roce 2010 (z 2 488 000 Kč externích nákladů v r. 2010 na 670 000 Kč v r. 2011; a z 2 685 000 Kč interních nákladů v r. 2010 na 900 000 Kč v r. 2011). Otázkou je, jestli se spolu s novým generálním ředitelem a novým systémem posuzování a zadávání zakázek a koprodukcí, změní také preference, do jakého typu pořadů či filmů bude ČT v následujících letech investovat.

Filmové ceny a dokumentární filmy – technické kategorie

„V minulosti se podařily dvě zásadní věci. Dokument obhájil vlastní kategorii v rámci Českých lvů, letos podruhé byly také udíleny Ceny české filmové kritiky, které dokumenty také reflektují,“ říká Hana Rezková. „*Naší další snahou je, aby i dokumenty mohly být nominovány a hodnoceny v technických kategoriích – například kamera, střih, zvuk, hudba. Zatím zde mohou získat ceny pouze hrané snímky,*“ doplňuje. Tento přístup není ve světě výjimečný – například filmové ceny v Polsku, Slovensku, Rakousku, Německu, Francii, Španělsku, Velké Británii či USA jsou v technických kategoriích otevřeny i pro dokumenty, jedinou podmínkou je většinou uvedení do kinodistribuce. Opačné omezení platí v Rumunsku, Švýcarsku, Maďarsku či v cenách European Film Academy. „*Kamera, střih či hudba jsou stejně jako u hraných, i u dokumentárních filmů podstatné složky podílející se na podobě a vyznění snímku. Navíc dokumentární kameramani, střihači a další profese mohou právě specifickou povahou své práce tyto kategorie velmi obohatit a zasloužili by si být zahrnuti do filmových cen,*“ uzavírá Hana Rezková.

East Doc Platform – největší setkání profesionálů v oblasti dokumentu ve střední a východní Evropě

Kromě výše uvedeného mapování stavu dokumentu u nás Institut dokumentárního filmu letos v březnu 2012 v Praze představí první ročník East Doc Platform - zastřešující aktivitu podporující východoevropský dokument ve všech fázích vývoje. East Doc Platform zprostředkuje setkání více než 120 východoevropských režisérů a producentů, kteří hledají dramaturgickou, finanční a distribuční podporu s více než 70 klíčovými světovými zástupci festivalů, televizními producenty, nákupčími,

distributory, zástupci sales nebo fondů. Součástí programu dále budou master classes významných světových režisérů, případové studie, semináře a přednášky pro veřejnost.

Více informací o Institutu dokumentárního filmu: www.dokweb.net

Dokumentární filmy v roce 2011 v číslech:

- počet premiér: 21 snímků (o 5 více než v roce 2010)
- celková návštěvnost dokumentů: téměř 100.000 diváků (rok 2010: 160.000)
- nejnavštěvovanější snímek: Nickyho rodina (téměř 50.000 diváků)
- podpora Státního fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie: 23 miliónů Kč - 18% celkových poskytnutých prostředků
- vklad České televize do koprodukcí celovečerních dokumentů: 670 000 Kč externích nákladů (2 488 000 Kč v r. 2010), 900 000 Kč interních nákladů (2 685 000 Kč v roce 2010)
- nejsledovanější dokument na ČT 1: Komici na jedničku – Felix Holzmann: 1.223.000 diváků
- nejsledovanější dokument na ČT 2: Úsměvy Vladimíra Menšíka: 484.000 diváků

Více informací, fotografie apod.:

Jiří Sedlák, ArtsMarketing.CZ

tel.: +420 604 868 914, e-mail: jiri.sedlak@artsmarketing.cz